

BAUSKAS NOVADA ADMINISTRĀCIJA BAUSKAS NOVADA BŪVVALDE

Reģ. Nr. 40900035851, Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas nov., LV-3901
tālr. 63923304, 27805229, e-pasts: buvvalde@bauskasnovads.lv,
www.bauskasnovads.lv

PĀRSKATS Bauskā

11.11.2024.

Par publiskās apspriešanas rezultātiem būvniecības iecerei “Slēgtas lagūnas tipa digestāta krātuves jauna būvniecība nekustamajā īpašumā ar kadastra Nr. 40640080030 "Lielbirzuļi", Iecavas pag., Bauskas nov.”

Bauskas novada pašvaldības iestādes „Bauskas novada administrācija” Būvvaldē (turpmāk – Būvvalde) 2024.gada 1.oktobrī reģistrēta Guntas Gigules (turpmāk – būvniecības ierosinātāja) ierosinātā būvniecības iecere slēgta lagūnas tipa digestāta krātuves jaunai būvniecībai (turpmāk – būvniecības iecere) nekustamā īpašuma ar kadastra Nr. 40640080030 "Lielbirzuļi" Iecavas pag., Bauskas nov. (turpmāk – nekustamais īpašums) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 40640080347. Būvniecības ierosinātāja ir Nekustā īpašuma īpašniece.

Nekustamā īpašuma sastāvā esošā zemes vienība uz kuras paredzēta būvniecība saskaņā ar Iecavas novada Domes 2017.gada 1.augusta saistošo noteikumu Nr. 5 “Iecavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Saistošie noteikumi) grafisko daļu atrodas lauksaimniecības teritorijā (L). Būvniecības ieceres realizācija lauksaimniecības teritorijā, pamatojoties uz Saistošo noteikumu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu nosacījumiem, atbilst teritorijas galvenajam izmantošanas veidam – lauksaimnieciskā izmantošana.

Būvniecības ieceres izstrādātājs ir SIA "Neoprojekts", būvkomersanta reģ.Nr. 6989-R, būvprojekta vadītājs: arhitekts Arnis Ozols, sert.Nr. 1-00495.

Digestāta krātuves apbūves laukums ir 7623 m², būvtilpums - 28675 m³ un krātuves laukums (121,0 x 63,0 m) un ietilpība ~28121 m³. Digestāta uzpildīšana un iztukšošana paredzēta ar slēgtu cauruļvadu sistēmu zem peldošā smaku novēršanas segslāņa.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu 140. punkta nosacījumiem, mēslošanas līdzekļu uzkrāšanas rezervuārus (lagūnas) atļauts veidot ārpus ciemu teritorijām, nodrošinot to noslēgšanas (nosegšanas) iespējas, kā arī veicot pasākumus, kas nodrošina apkārtējās vides aizsardzību pret piesārņojumu. Nekustamām īpašumam tuvākās dzīvojamās mājas viensētas atrodas vairāk kā 530, 560, 870 m attālumā, kas atbilst Saistošo noteikumu nosacījumiem. Tā kā digestāta krātuves virsma ir liela - 121,0 x 63,0 m un tuvākās viensētas atrodas tikai nedaudz tālāk par 500 m, iedzīvotāji varētu izjust diskomfortu, ko var radīt smakas un gaisa piesārņojums.

Lai samazinātu iztvaikošanu un smaku izplatīšanos no slēgtas lagūnas tipa digestāta krātuves, Valsts vides dienesta (VVD) 26.09.2024. tehniskajos noteikumos Nr. AP24TN1425 noteikts krātuvi paredzēt slēgta tipa vai ar speciālu pastāvīgu dabisku vai mākslīgu peldošu segslāni. Tehniskajos noteikumos noteiktas arī citas prasības vides aizsardzības nodrošināšanai.

Būvvalde 2024.gada 4.oktobrī pieņēma lēmumu Nr. BIS-BL-816663-12880 par būvniecības ieceres publiskās apspriešanas uzsākšanu laika periodā no 2024.gada 10.oktobra līdz 6.novembrim.

Publiskā apspriešana veikta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 671 “Būvniecības ieceres publiskas apspriešanas kārtība” nosacījumiem.

Paziņojums par būvniecības ieceres publiskās apspriešanas uzsākšanu kopā ar publiskās apspriešanas materiāliem no 10.10.2024. līdz 06.11.2024. tika izvietoti: Bauskas novada pašvaldības administratīvās ēkas klientu apkalpošanas centrā Uzvaras ielā 1, Bauskā, Bauskas nov., Iecavas apvienības pārvaldes administratīvās ēkas klientu apkalpošanas centrā Skolas ielā 4-40, Iecavā,

Bauskas nov., Bauskas novada pašvaldības mājas lapā www.bauskasnovads.lv. Būvniecības ieceres teritorijā tika izvietota būvtafele ar būvniecības ieceres metu, par publiskās apspriešanas norises un prezentāciju vietu un laiku, atsauksmju iesniegšanas kārtību.

Prezentācijas pasākuma kopsavilkums.

Būvniecības ieceres publiskā apspriešanas prezentācijas pasākums notika 2024.gada 28.oktobrī no plkst. 17.00 līdz plkst. 17.40 Iecavas apvienības pārvaldes telpās Skolas ielā 4-40, Iecavā, Bauskas nov. Pasākumā piedalījās divpadsmit apmeklētāji, ieskaitot Būvniecības ieceres pārstāvjus, Būvvaldes un Iecavas apvienības pārvaldes pārstāvjus.

Pasākums iesākās ar būvniecības ierosinātāja pārstāvja - SIA "Egg Energy" izpilddirektora Didža Zepa prezentāciju, iepazīstināti apmeklētājus ar paredzēto būvniecības ieceri:

- Projekts paredz izbūvēt slēgtu lagūnas tipa digestāta krātuvi. Digestāta krātuve ir paredzēta digestāta uzglabāšanai līdz 8 mēnešiem. Digestāta krātuve projektēta taisnstūrveida, ar neto tilpumu 28121 m³ un kopējo dziļumu 5,0 m.
- Digestāts tiks piegādāts no SIA "Egg Energy" un pēc uzglabāšanas digestāts tiks realizēts ZS "Jaunstrīķeri" lauksaimniecības zemes mēslošanai.
- Digestāta uzpildīšana un iztukšošana paredzēta ar slēgtu cauruļvadu sistēmu zem peldošā smaku novēršanas slāņa. Krātuves pamatne un sienas hermetizējamas ar speciālu ūdensnecaurlaidīgu materiālu (geomembrāna HDPE), kurš paredzēts digestāta uzglabāšanai un kura malas nostiprinātas krātuves augšmalā izraktā enkurgrāvī.
- Lai izvairītos no dzīvnieku un nepiederošu personu iekļūšanas, uz krātuves augšējās virsmas laukuma izveidojams nožogojums. Kā nožogojumu paredzēts uzstādīt stieples žogu 1.5 m augstumā.
- Lai novērstu nepatīkamo smaku, krātuves virsma, tās ekspluatācijas laikā, tiks nosepta ar pastāvīgu mākslīgu peldošu segslāni, kas samazina iztvaikošanu (piemēram, Sotrafa, S.A. HDPE Geomembrane Alvatech 5002). Lagūnas sienu iekšpusē nostiprināmas glābšanas virves (piem., ar riepu virtene), lai nodrošinātu iekļūšanu - izkļūšanu krātuvē gan būvdarbu laikā, gan ekspluatācijas laikā.
- Digestāta izvešana notiek ar cisternām, atsūknējot no krātuves, bet pēc tam izkļiedēti un iestrādāti augsnē atbilstoši esošajām normām. Pirms krātuves iztukšošanas ir jāveic digestāta pārjaukšana vai homogenizācija. Šim nolūkam krātuvei apkārt paredzēta apbraukšana. Krātuves uzpildes laikā, digestāts tajā ir jāievada no apakšas, maksimāli 40 cm augstumā no krātuves apakšas.

Pēc ieceres prezentācijas notika apmeklētāju diskusijas.

- *Diviem no pasākuma apmeklētājiem bija pretenzijas pret būvniecības ieceri. jo uztrauc radīto smaku izplatīšanās. Argumentēja ar to ka, jau šobrīd, cilvēkiem, kas apkārtnē dzīvo, smakas nepatīkami ietekmē dzīves apstākļus. Izveidojot vēl vienu krātuvi uz ziemeļiem no jau esošajiem smaku avotiem, smaku izplatīšanās areāls tikai palielināsies.*
- *Būvniecības ierosinātāja pārstāvis norādīja, ka digestāta krātuve būs slēgta tipa lagūna un smaku izplatība būs minimāla, tikai, kad notiks digestāta pārvietošana. Kā arī būves vieta izvēlēta pēc iespējas tālāk no apdzīvotas vietas, meža ielokā, kas nodrošinātu smaku mazāku izplatību.*
- *Viens no pasākuma apmeklētājiem pauda viedokli, ka viņš neiebilst pret ieceres realizāciju, bet vēlas, lai ir pozitīva līdzaspastāvēšana. Norādīja, ka no Valsts vides dienesta pieprasījis informāciju un, tikai tad, kad saņems informāciju, pieņems lēmumu par ieceres atbalstīšanu vai neatbalstīšanu.*
- *ZS "Jaunstrīķeri" pārstāvis skaidroja, ka digestāta iestrāde notiek saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem atļautajā laikā, ievērojot Valsts Vides dienesta norādījumus.*
- *SIA "Egg Energy" izpilddirektors D. Zepa informēja, ka 2022.gadā veiktais smaku monitoringa pētījums pierādījis, ka smaku izdalījums ir normas robežās. Ikdienā tiek ievērotas visas kontrolējošo iestāžu prasības, nesaredz iespēju vēl kaut ko darīt.*

Motoronigs tika veikts pamatojoties uz līgumu starp VVD un SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" (turpmāk tekstā – SIA ELLE). SIA ELLE veica mērījumu rezultātu izvērtējumu, kas veikti SIA "Egg Energy" rūpnīcas teritorijā un tās ietekmes zonā – viensētas "Mazķepši" teritorijā. Smaku monitorings veikts laika posmā no 2022. gada 22. aprīļa līdz 16. jūnijam, izmantojot divas ražotāja "Ellona" smaku monitoringa iekārtas WT1.

- Notika diskusijas par VVD darbību. Tika norādīts, ka uz saņemtajām sūdzībām VVD nereaģē. SIA "Egg Energy" pārstāvis un - ZS "Jaunstrīķeri" pārstāvis norāda, ka šogad VVD, reaģējot uz saņemtajām sūdzībām, vairākkārt ir apsekojis objektus.
- *Viens no pasākuma apmeklētājiem* informēja, ka šis gads ir bijis ar vismazāk esošām smakām un nav loģiski ierobežot viena uzņēmēja ieceri, jo ir arī citi uzņēmēji no kuru uzņēmējdarbības rodas smaku izplatība.
- Tiek jautāts vai esošajām krātuvēm var nodrošināt pārklājuma membrānas. SIA "Egg Energy" pārstāvis informē, ka tiek plānots arī pārējo fermentāciju tvertņu pārklāšana un filtru uzstādīšana, kas nav obligāta prasība no kontrolējošām iestādēm.
- Pašvaldības pārstāvis piekrīt, ka ar VVD ir sarežģīti komunicēt, informēs deputātus par šo situāciju un mēģinās risināt.

Aptaujas anketās pausto viedokļu apkopojums.

Kopā saņemtas deviņas aptaujas anketas.

- **6** (sešas) – NORaidu
- **4** (četras) – ATBALSTU

Atbalsta anketās sniegta informācija, ka:

- zemniekiem būs pieejams organiskais mēslojums,
- neveidosies nepārstrādātu mēsļu bedres,
- būs mazāks attālums digestāta pārvietošanai,
- nav būtisku problēmu, lai aizliegtu uzņēmumam realizēt ieceri, atbalsta uzņēmēja ieceri.

Noraidošajās anketās norādīts, ka:

- smaku izplatība ir visu gadu, kas nepatīkami ietekmē dzīves apstākļus. Intensīvu smaku rezultātā cilvēkiem ar hroniskām elpceļu kaitēm var būtiski pasliktināties veselība,
- smaku esamība negatīvi ietekmēs nekustamo īpašumu vērtību,
- palielināsies slodze uz ceļa Iecava – Baldone,
- norādīts, ka Bauskas novada domei ir jāņem vērā arī apjoms par digestātu, kādu plānots uzglabāt un pēc tam iestrādāt Iecavas augsnē – digestāta krātuves kopējais tilpums ir 28 121 m³.

2024.gada 6.novembrī saņemta *pretenzijas vēstule* no Iecavas stacijas apkaimē dzīvojošiem iedzīvotājiem, parakstījušies **PRET** iecerēto digestāta krātuves izbūvi **29** iedzīvotāji. Vēstulē norādīts, ka apkārtņē ir neciešamas smakas, kas pastāvīgi noplūst no SIA "Egg Energy" darbības. Pārsvārā tas notiek naktīs. Norādīts, ka neskaitāmas reizes ziņots par iespējamiem pārkāpumiem VVD, bet bez rezultātiem.

Kopā anketās un pretenzijas vēstulē saņemti 35 PRET:

2,0 – 2,5 km attālumā - 20 gab., 3,5 – 4,0 km attālumā - 9 gab., 5,0 -5,8 km attālumā - 6 gab.

Būvvaldē 2024.gada 31.oktobrī saņemta *VVD informācija* par Iecavas teritorijā saņemtajām sūdzībām par smakām. Informāciju pieprasījis Iecavas iedzīvotājs Jānis Karpovičs.

Informācija apkopota par traucējošām smakām Iecavas apkārtņē no 2018.gada:

- 2018. gadā saņemtas 10 sūdzības;
- 2019. gadā saņemtas 5 sūdzības;
- 2020. gadā saņemtas 13 sūdzības;
- 2021. gadā saņemtas 13 sūdzības;
- 2022 gadā saņemta 1 sūdzība;
- 2023. gadā saņemtas 13 sūdzības;
- 2024. gadā līdz 30.10.2024. saņemtas 24. sūdzības.

VVD ir reaģējis ar izbraukumu uz Iecavas teritoriju:

- 2018. gadā Pārvalde ir veikusi izbraukumu 10 reizes;
- 2018. gadā Pārvalde ir veikusi izbraukumu 4 reizes;
- 2020. gadā Pārvalde ir veikusi izbraukumu 6 reizes;
- 2021. gadā Pārvalde ir veikusi izbraukumu 4 reizes;
- 2022. gadā nav veiktas pārbaudes Iecavas apkārtnē saistībā ar saņemtām sūdzībām par smaku traucējumiem;
- 2023. gadā Pārvalde ir veikusi izbraukumu 1 reizi;
- 2024. gadā līdz 30.10.2024. Pārvalde ir veikusi izbraukumu 1 reizi.

Cik, kādi un kādos uzņēmumos pārkāpumi konstatēti:

2018. gads	
(No 10 veiktajām pārbaudēm, apstiprinājās 3 sūdzības)	
Uzņēmums	Smakas avots
SIA "Agro Iecava"	Neatbilstoši un ilgstoši uzglabātas notekūdeņu dūņas un putnu mēsli Objekta teritorijā.
SIA "Egg Energy"	Objektā veikta digestāta maisīšana, izvešana, kā rezultātā jūtama smaka.
SIA "Zeltezeri"	Skābbarības sulas noplūde, kā rezultātā izplatās nepatīkama smaka

2019. gads	
(No 5 veiktajām pārbaudēm, apstiprinājās 2 sūdzības)	
Uzņēmums	Smakas avots
SIA "Zeltezeri"	Konstatēta traucējoša smaka no skābbarības uzglabāšanas vietas Objektā.
SIA "Egg Energy"	Smaka no biogāzes ražotnes.

2020. gads	
(No 6 veiktajām pārbaudēm, apstiprinājās 3 sūdzības)	
Uzņēmums	Smakas avots
SIA "Egg Energy"	Smaka no biogāzes ražotnes.
AS "Balticovo"	Pastiprināta veco NAI attīrīšanas iekārtu darbība, laukumā uzglabāto olu čaumalu kustināšana un smaka no dūņu laukiem.
SIA "Egg Energy"	Digestāta izvešana

2021. gads	
(No 4 veiktajām pārbaudēm, neviena sūdzība neapstiprinājās)	

2022. gads	
(Nav veiktas pārbaudes Iecavas apkārtnē saistībā ar saņemtām sūdzībām par smaku traucējumiem)	

2023. gads	
(Sūdzības pārbaude veikta 1 reizi, sūdzība neapstiprinājās)	

2024. gads līdz 30.10.2024.	
(Veikta 1 sūdzības pārbaude, sūdzība apstiprinājās)	
Uzņēmums	Smakas avots
SIA "Anaerobic Holding"	Biogāzes ražošanas laikā noplūdis sarkanas krāsas šķidrums blakus esošajā grāvī, kā rezultātā radās smaka.

Būvvaldes vadītāja

Dace Putna

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU